

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 653/2013-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. decembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. L. P., K., zastúpeného advokátom JUDr. Š. D., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupmi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 9/2011 a jeho rozhodnutím zo 4. apríla 2012 a v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2 TdoV 14/2012 a jeho rozhodnutím z 18. septembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť JUDr. L. P. vo vzťahu k napadnutému uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 TdoV 14/2012 z 18. septembra 2012 **o d m i e t a** .
2. Sťažnosť JUDr. L. P. vo vzťahu k napadnutému uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 To 9/2011 zo 4. apríla 2012 **p r i j í m a** na ďalšie konanie.
3. Vo zvyšnej časti sťažnosti JUDr. L. P. **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. decembra 2012 doručená sťažnosť JUDr. L. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 9/2011 a jeho rozhodnutím zo 4. apríla 2012 a v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2 TdoV 14/2012 a jeho rozhodnutím z 18. septembra 2012.

2. Pokiaľ ide o skutkový stav, z obsahu sťažnosti vyplynulo najmä, že: „Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo dňa 13. mája 2011, č. k. PK-ITš/21/2005-9360, boli obžalovaní JUDr. E. Č., JUDr. L. P. a V. K. oslobodení spod obžaloby prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 14. decembra 2005, sp. zn. VII Gv 8/04, pre skutok obžalobou kvalifikovaný ako trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody vo forme spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 k § 160a ods. 1 Trestného zákona účinného do 01. 01. 2006 a JUDr. E. Č. a JUDr. L. P. pre skutok obžalobou kvalifikovaný ako trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody vo forme spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 k § 160a ods. 1 Trestného zákona účinného do 01. 01. 2006.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade odvolania prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podaného v neprospech obžalovaných uznesením zo dňa 4. apríla 2012, sp. zn. 5 To 9/2011, vyššie uvedený rozsudok zrušil v celom rozsahu a vec vrátil Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.“

3. Proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 9/2011 zo 4. apríla 2012 podal sťažovateľ dovolanie, pričom vyjadril právny názor, že toto «dovolanie je prípustné na základe ustanovenia § 368 ods. 1 a ods. 2 písm. h) Tr. por. účinného od 1. 1. 2006 (ďalej

len „Tr. por.“) z dôvodov podľa ustanovení § 371 ods. 1 písm. e) g) a i) v spojení s § 372 ods. 1 Tr. por. (druhá veta), pretože

- vo veci (odvolacom konaní) konal sudca, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, pretože v prípravnom konaní rozhodoval vo veci mojej väzby

- rozhodnutie, založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom

- súd nepostupoval tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, neobjasňoval okolnosti, ktoré svedčia v môj prospech a pri hodnotení dôkazov sa neriadil zásadou hodnotiť ich jednotlivo a v ich súhrne

- rozhodnutie, založené na nesprávnom právnom posúdení, zisteného skutkového stavu, nesprávnom použití hmotnoprávneho ustanovenia.».

3.1 K prvému dovolaciemu dôvodu, že vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, sťažovateľ uviedol najmä tieto skutočnosti:

«Odvolací súd na žiadosť obž. JUDr. L. P... oznámil listom zo dňa 15. 06. 2012 zloženie senátu, ktorý prerokoval a rozhodol o odvolaní prokurátora proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku. Z oznámenia sa zisťuje, že okrem predsedu JUDr. J. K., člena JUDr. M. K. bol členom senátu „5 To“ aj JUDr. P. S. ...

Ako to vyplýva z vyšetrovacieho spisu, ktorý je súčasťou súdneho spisu JUDr. P. S. ešte ako sudca a predseda senátu Krajského súdu v Bratislave konal a rozhodoval aj v prípravnom konaní o niektorých úkonoch v tejto trestnej veci ako aj ohľadne väzby obvinených JUDr. P., JUDr. Č. a K.

A. V prípravnom konaní na podnet OČTK sudca JUDr. P. S. vydával príkazy na priestorové odposluchy, odpočúvania a záznam telekomunikačnej činnosti ako aj na sledovanie osôb. Tieto príkazy boli predmetom našich námietok už v prípravnom konaní ako aj v konaní na prvom stupni z dôvodu ich rozporu so zákonom, keďže neobsahujú potrebné odôvodnenia ako ani osoby na ktoré sa odpočúvania v kancelárii K. a. s. vzťahujú. ...

Napriek našim námietkam, ktoré sme permanentne podávali počas celého trestného konania však odvolací súd ustálil, že Najvyšší súd Slovenskej republiky tieto obrazovo-zvukové záznamy vyhodnotil ako legálne, legitímne a proporcionálne a vzhľadom k tomu, že

podľa odvolacieho súdu doposiaľ žiaden z obžalovaných, či už sám alebo prostredníctvom svojich obhajcov, nenamietal ich zákonnosť, nepovažoval za potrebné sa bližšie k tejto otázke vyjadriť...

B. JUDr. P. S. ako predseda senátu Krajského súdu v Bratislave rozhodoval uznesením sp. zn. 8 Tpo 123/04 z 18. augusta 2004 v našej väzobnej veci, ktorým uznesenie Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. Tp 701/04 z 28. júla 2004 bolo zrušené a obvinení ponechaní vo väzbe. ...

Na základe ústavnej sťažnosti obvinených Ústavný súd Slovenskej republiky nálehom sp. zn. I. ÚS 220/04-66 zo dňa 2. marca 2005 rozhodol, že Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Tpo 123/04 postupom a uznesením z 18. augusta 2004 porušil základné práva JUDr. L. P., JUDr. E. Č. a V. K. garantované v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo garantované v čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s nedoručením sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. Tp 701/04 z 28. júna 2004, ako aj v súvislosti s tým, že o zákonnosti väzby nekonal urýchlene. ...

Vychádzajúc z uvedeného skutkového a právneho stavu je nesporné, že ide o súhrn okolností, ktoré sú spôsobilé vyvolať podložené pochybnosti o objektívnosti a nestrannosti tohto sudcu a vzhľadom na obsah dovolaní napadnutého uznesenia celého senátu odvolacieho súdu. Ide o okolnosti a o priamy pomer k veci a doterajšie konanie konkrétneho sudcu, ktoré vo svojom celku dokážu u obžalovaných dôvodne vzbudiť pochybnosti o objektivite a nestrannosti konkrétneho rozhodovania súdu v tomto zložení senátu, resp. tohto senátu.»

3.2 K ďalšiemu dovolaciemu dôvodu, konkrétne, že «rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom v tejto súvislosti sme poukázali jednak na odôvodnenie rozhodnutia súdu a jednak na listinné dôkazy, ktorými preukazujeme, že sme permanentne v priebehu doterajšieho konania vznášali námietku zákonnosti, resp, nezákonnosti dôkazov – odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej prevádzky, použitie tzv. „kvázy agenta“ Ing. M. M. a za jeho účasti a asistencie zo strany polície vyhotovené obrazovo-zvukové nahrávky. Navrhovali sme ich vyhlásiť za nezákonné

a aby súd na ne neprihliadol vôbec, keďže sú nepoužiteľné. Svedok bol použitý ako agent bez príkazu súdu, teda bez kontroly zákonnosti, pričom vykonával všetky úlohy agenta.

Odvolačí súd pri hodnotení dôkazov nepostupoval dôsledne podľa § 2 ods. 6 Tr. por. v súvisi s § 2 ods. 5 Tr. por., pretože prihliadol iba na okolnosti svedčiace v neprospech obvinených, aj to nesprávne, ale okolnosti, ktoré svedčia v ich prospech vôbec nevyhodnotil. Vo svojom rozhodnutí vymenúva za radom niektoré listiny, ale ich nevyhodnotil v ich vzájomnej súvislosti a nepoukázal na to, aký vzťah majú k veci a skutku. Okrem toho pri hodnotení dôkazov sa nevysporiadal ani s otázkou zákonnosti niektorých podstatných dôkazov a nevychádzal zo zistení, ktoré vyplynuli z doplneného dokazovania po prvom zrušujúcom rozsudku zo dňa 19. novembra 2009. Najmä z hľadiska, že dôkazy produkované zo strany svedka M. sa oslabili a že jeho výpoveď sa postupne vyvíjala. Teda závery svojho predchádzajúceho rozhodnutia nechal bez povšimnutia.

Napriek existujúcim objektívnym listinným dôkazom svedčiacim o opaku, odvolací súd dospel k záveru, citujem z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia „Najvyšší súd Slovenskej republiky tieto obrazovo-zvukové záznamy vyhodnotil ako legálne, legitímne a proporcionálne a vzhľadom k tomu, že podľa odvolacieho súdu doposiaľ žiaden z obžalovaných, či už sám alebo prostredníctvom svojich obhajcov, nenamietal ich zákonnosť, nepovažoval za potrebné sa bližšie k tejto otázke vyjadriť.“

Takéto konštatovanie v dôvodoch dovolaní napadnutého uznesenia, resp. tvrdenia zo strany Najvyššieho súdu sú v príkrom rozpore s... písomnými podaniami obžalovaných, ktoré sa nachádzajú v trestnom spise.».

3.3 Pokiaľ ide tretí uvedený dovolací dôvod, podľa sťažovateľa «rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia čiastočne vyplýva z dôvodov dovolania uvedených... vyššie a jeho dôvodnosť bližšie sme odôvodnili vychádzajúc z napadnutého uznesenia ďalej nasledovne:

... Je potrebné poznamenať a to napriek tomu, že odvolací súd sa snaží odôvodniť pozadie svojho predchádzajúceho rozhodnutia, že prvostupňový súd postupoval v intenciách rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 19. novembra 2009 sp. zn. 1 Toš 4/2009 a v nariadenom rozsahu vykonal aj dokazovanie, výsledkom ktorého bolo, že sa

oslabili svedkom produkované dôkazy a dôvody obžaloby, a navyiac súd prvého stupňa zistil aj nové skutočnosti, ktoré ho viedli k oslobodeniu obžalovaných spod obžaloby. ...

Tieto skutočnosti odvolací súd buď prehliadol, nevzal do úvahy, alebo ich vyhodnotil výhradne v neprospech obžalovaných.

... podstatný rozdiel medzi rozhodnutiami oboch súdov nie je v dôkazoch, ale v rozdielnom ponímaní trestnoprocésneho práva a to najmä z hľadiska zákonnosti a spravodlivosti, rovnosti zbrani a kontradiktórnosti konania ako súčasti spravodlivého súdneho procesu. Rozdiel je v tom, že súd prvého stupňa pri hodnotení dôkazov postupoval dôsledne nie iba podľa § 2 ods. 6 Tr. por., ale aj podľa § 2 ods. 5 Tr. por., keďže vzal do úvahy nie iba okolnosti svedčiace proti obvineným ale aj okolnosti, ktoré svedčia v ich prospech. Okrem toho pri hodnotení dôkazov sa vysporiadal aj s otázkou zákonnosti niektorých podstatných dôkazov a vychádzal aj zo zistení, ktoré vyplynuli z doplneného dokazovania, najmä z toho, že dôkazy produkované zo strany svedka sa oslabili a že jeho výpoveď sa postupne vyvíjal. Žiaľ odvolací súd tieto princípy pri hodnotení dôkazov opomenul a postupoval opačne a napriek jasným pochybnostiam dôkazy hodnotil v neprospech obžalovaných.

... Napadnutým uznesením NS SR ako súd odvolací zavádza nebezpečný precedens, kedy na jednej strane síce konštatuje nemožnosť zásahu do autonómie a voľného hodnotenia dôkazu súdu nižšieho stupňa a preto nemôže odvolací súd podľa § 258 ods. 1 písm. b/ Tr. por. napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným v úvahu prichádzajúcim výsledkom, ale na druhej strane sa snaží spochybniť jeho postup pri hodnotení dôkazov tým, že špecializovaný trestný súd ako súd prvého stupňa jednak nevyhodnotil všetky doposiaľ známe okolnosti prípadu a jednak podľa jeho pojmoslovia „neurobil logicky odôvodnené úplné skutkové zistenia“. Pritom súd prvého stupňa vyhodnotil dôkazy aj dodatočne vykonané tým, že správne nevzal do úvahy nezákonne zabezpečené dôkazy.

Žiaľ na druhej strane odvolací súd síce vyhodnotil dôkazy, (predpokladáme) tiež podľa svojho vnútorného presvedčenia, ale tie neboli založené na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu a najmä nehodnotil a nevzal do úvahy okolnosti svedčiace v prospech obžalovaných, ale iba okolnosti svedčiace v prospech obžaloby. V súlade s odvolaním prokurátora preberá a uvádza iba okolnosti v neprospech obžalovaných

skresľujúco hmlisto tak, ako to nepresne uvádza prokurátor a nie tak, ako to vyplýva z dôkazov. Navyiac aj dobové právne úkony (zmluva o zabezpečení záležitostí, zmluva medzi dlžníkom s veriteľmi, účtovné doklady a uznávacie dohody), ktoré inak slúžia a vypovedajú v prospech obžalovaných vykladá v ich neprospech a priraduje ich ako ďalšie nepriame dôkazy spolu s nepresne interpretovanými odvolacími dôvodmi prokurátora k dôkazom akoby svedčiacim o spáchaní skutku. To všetko za situácie, kedy neprihliadol na vyjadrenie obžalovaného k odvolaniu prokurátora a za situácie, že obžalovaní boli dlhodobým obchodným partnerom obchodnej spoločnosti K. a políciou riadeného svedka Ing. M. M. a zároveň jeho dlhodobými veriteľmi, ktorí podali na majetok spoločnosti K. a. s. aj návrh na vyhlásenie konkurzu. Tieto okolnosti nieže odvolací súd nehodnotil, ale ich ani nespomína v napadnutom uznesení, teda sa postupovalo rovnako ako v prípravnom konaní, kedy súdy pri rozhodovaní o väzbe neprihliadali na dôkazy a vyjadrenia obvinených.

Svojský a neobvyklý postup odvolacieho súdu v konaní 5 To 9/2011 pri preskúmaní prokurátorom napadnutého rozsudku preukazuje aj samotné nevyhodnotenie (ignorovanie) vyjadrenia obžalovaného JUDr. P. k odvolaniu prokurátora. Neporovnanie jednotlivých tvrdení strán so zabezpečenými dôkazmi a neskúmanie a neposudzovanie zákonnosti alebo nezákonnosti dôkazov (postavenie agenta, osoby svedka, obrazovo-zvukových záznamov, úplnosť prepisov atď.), ktoré obžalovaní a jeho obhajcovia namietali v konaní svedčí o porušení práva na spravodlivý súdny proces (rovnosť zbraní a kontradiktórnosť konania). Naopak odvolací súd v rozpore so skutočnosťou konštatuje, že námietky k zákonnosti týchto dôkazov neboli dané a preto odvolací súd sa s otázkami nezákonnosti nezaoberá v tomto konaní!

... Je zarážajúce, že oproti širokému a podrobnému hodnoteniu odôvodnenia odvolania prokurátora odvolací súd vyhodnotil vyjadrenie obžalovaného JUDr. L. P. k odvolaniu prokurátora dvoma vetami. Podotýkame, že vo vyjadrení boli spochybnené práve podstatné odvolacie dôvody prokurátora. Odvolací súd ani neuviedol, že ktoré listinné dôkazy boli k vyjadreniu predložené a čo vlastne preukazujú.

Takýto postup všeobecného súdu je možné považovať za ústavne nekonformný a arbitrárny. Vzniká otázka, že v trestnom konaní kto vlastne v prvom rade poskytuje obžalovaným súdnu ochranu, ak nie súd všeobecný?

V záujme zistenia objektívnej pravdy a spravodlivého súdneho procesu a vylúčeniu dojmu arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, ak odvolacie dôvody prokurátora odvolací súd bod po bode vymenoval, bolo povinnosťou odvolacieho súdu vyjadrenie obžalovaného a najmä jeho námietky s dôvodmi a tvrdeniami prokurátora aspoň skonfrontovať a v záujme náležitého zistenia skutkového stavu zároveň ich porovnať so zápisnicami a inými dôkazmi na ktoré sa odvoláva. V každom prípade však bolo povinnosťou na námietky účastníka ústavne konformným spôsobom reagovať. Žiaľ v tomto rozhodnutí sa prezentuje a rezonuje ponímanie trestno-procesného práva spred obdobia poslednej novely zákona č. 141/1961 Zb., a to bez zabezpečenia rovnakého postavenia strán (kontradiktórnosť konania).».

4. O uvedenom dovolaní sťažovateľa bolo právoplatne rozhodnuté uznesením najvyššieho súdu „zo dňa 18. septembra 2012, sp. zn. 2 TdoV 14/2012, ktorým bolo podľa § 382 písm. f) Trestného poriadku dovolanie obžalovaného odmietnuté, nakoľko dovolací súd po preskúmaní veci zistil, že bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil, že

„1. Postupom Najvyššieho súdu... v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tdo V 14/2012 a jeho rozhodnutím z 18. septembra 2012 v spojení s postupom Najvyššieho súdu... v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 9/2011 a jeho rozhodnutím zo dňa 04. apríla 2012 základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy... a jeho právo na spravodlivý súdny proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru... bolo porušené.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 TdoV 14/2012 z 18. septembra 2012 ústavný súd zrušuje a vec vracia mu na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi náhradu trov konania...“.

V sťažnosti sťažovateľ žiadal tiež rozhodnúť o „dočasnom opatrení a odložení vykonateľnosti napadnutého právoplatného uznesenia Najvyššieho súdu... č. k. 5 To 9/2011 zo dňa 04. apríla 2012, pokiaľ ide o jeho výrok, že podľa § 259 ods. 1 Tr. por. účinného do

1. januára 2006 vec sa vracia Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol... a aby uložil Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku, aby sa dočasne až do právoplatného rozhodnutia o ústavnej sťažnosti zdržal vo vykonaní hlavného pojednávania a v prípade jeho začatia nepokračoval v nariadenom hlavnom pojednávaní a v merite veci nerozhodol.“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupmi najvyššieho súdu odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 9/2011

a jeho rozhodnutím zo 4. apríla 2012 a v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2 TdoV 14/2012 a jeho rozhodnutím z 18. septembra 2012.

1. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že predmetná sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 9/2011 a jeho uznesením zo 4. apríla 2012, spĺňa náležitosti ustanovené v § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, pričom zároveň nezistil procesné prekážky, ktoré by podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde bránili jej prijatiu v uvedenej časti na ďalšie konanie.

Ústavný súd poznamenáva, že pokiaľ ide o lehotu na podanie sťažnosti, riadiac sa zásadou materiálnej ochrany ústavnosti, judikatúra ústavného súdu reflektujúca na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri rozsudok z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54) v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania pre jeho neprípustnosť zároveň garantuje zachovanie lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu druhostupňového súdu (podobne III. ÚS 366/2011).

2. Odlišná je situácia týkajúca sa tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti postupu najvyššieho súdu v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2 TdoV 14/2012 a jeho uznesení z 18. septembra 2012. Túto časť sťažnosti treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu (sťažnosti) možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil

žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Najvyšší súd napadnutým uznesením sp. zn. 2 TdoV 14/2012 z 18. septembra 2012 odmietol dovolanie sťažovateľa pre neprípustnosť, najmä z týchto dôvodov:

„Najvyšší súd ako súd dovolací preskúmal podané dovolanie a zistil, že bolo podané oprávnenou osobou, prostredníctvom obhajcu, v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§§ 377, 369 ods. 2 písm. b/, 373 ods. 1, 370 ods. 1, 3 Tr. por.), ale súčasne zistil aj to, že je potrebné ho odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

Podľa § 368 ods. 2 Tr. por. ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie

a) rozsudok a trestný rozkaz,

- b) uznesenie o postúpení veci okrem uznesenia o postúpení veci inému súdu,*
- c) uznesenie o zastavení trestného stíhania,*
- d) uznesenie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania,*
- e) uznesenie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného,*
- f) uznesenie o schválení zmiery a zastavení trestného stíhania,*
- g) rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia,*
- h) rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.*

Ustanovenie § 368 ods. 2 Tr. por. bolo doplnené do Trestného poriadku zákonom č. 262/2011 Z. z. práve s cieľom odstrániť rozdielny výklad rozsahu rozhodnutí, proti ktorým možno podať dovolanie. Citované ustanovenie § 368 ods. 2 Tr. por., ani žiadne iné ustanovenie Trestného poriadku nepripúšťa možnosť podať dovolanie proti rozhodnutiu, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku zrušil napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie. Vyplýva to aj z ustálenej rozhodovacej praxe trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej dovolaním možno napadnúť len rozhodnutia týkajúce sa merita veci.

V tejto spojitosti odvolací súd zdôrazňuje, že napadnuté uznesenie, nemožno v zmysle § 368 ods. 2 Tr. por. považovať za rozhodnutie súdu, proti ktorému je dovolanie prípustné, pretože nejde o rozhodnutie týkajúce sa merita veci (Porovnaj aj č. 5/2010 Zb. rozh. tr.)

Nakoľko nebola splnená jedna zo základných procesných podmienok dovolania, Najvyšší súd Slovenskej republiky bez meritórneho preskúmania veci dovolanie podľa § 382 písm. f) Tr. por. odmietol.“

Podľa názoru ústavného súdu úvahy najvyššieho súdu, podľa ktorých dovolanie proti právoplatnému uzneseniu odvolacieho súdu sp. zn. 5 To 9/2011 zo 4. apríla 2012 nie je prípustné, treba považovať za dostatočné a presvedčivé. V žiadnom prípade nejavia známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti, pričom okolnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, nemôže znamenať sama osebe porušenie označených práv.

Znenie najvyšším súdom citovaných ustanovení § 368 ods. 1 a 2 Trestného poriadku, ktoré pripúšťajú dovolanie len v ustanovených prípadoch, bolo do Trestného poriadku zavedené zákonom č. 262/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony s účinnosťou od 1. septembra 2011. Zjednodušene povedané, v zmysle uvedených zmien v Trestnom poriadku existuje taxatívny katalóg rozhodnutí v rámci trestného konania, voči ktorým je dovolanie prípustné. Takéto rozhodnutia sú aj tie, ktoré sa týkajú „*merita veci*“. V prípade sťažovateľa dovolanie bolo podané proti uzneseniu najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho sp. zn. 5 To 9/2011 zo 4. apríla 2012, ktorým sa zrušil rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku sp. zn. PK-1Tš 21/2005 z 13. mája 2011 v celom rozsahu a vec bola vrátená tomuto súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol, teda nešlo o konečné meritórne rozhodnutie, ale o rozhodnutie procesné.

V daných súvislostiach ústavný súd poukazuje aj na svoju judikatúru, v zmysle ktorej postup všeobecného súdu v súlade s platným a účinným zákonom nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00).

Vzhľadom na uvedené podstatné dôvody bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

3. Ústavný súd posúdil aj sťažovateľov návrh na rozhodnutie o dočasnom opatrení a dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky na odklad vykonateľnosti napadnutého *uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 9/2011 zo 4. apríla 2012* v zmysle § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto uznesenia.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2013